

จุดเย็นในจุดเดือด

๐ ณรงค์ฤทธิ์ ตักดารณรงค์

รอเซเงยหน้าขึ้น เขามองสบตา
ผมอย่างท้าทาย สายตาทั้งคู่แฝงไว้
ด้วยความเชื่อมั่นเด็ดเดี่ยว

“ครูกำลังมอมเมาลัทธิไทยนิยม”

น้ำเสียงของรอเซแข็งกระด้าง
นัยน์ตาเป็นประกาย แสดงถึงความรู้สึก
ที่กระหายอย่างเคียดแค้น เดิมไปด้วย
การต่อต้าน เพื่อนร่วมชั้นเรียนชายหญิง
นั่งนิ่งฟังเขาอย่างจดจ่อความรู้สึกที่ฉาย
แววออกมาทางสีหน้าและสายตาแสดง
ว่า พวกเขาเห็นด้วยกับท่าพูดของรอเซ
ผมยืนอยู่หน้าชั้นเรียน
เพราะกำลังสอนภาษาไทย ราว

รวมความรู้สึกทั้งหมดให้เบิกบานที่สุด
แล้วยิ้มให้กับรอเซ

“ครูไม่ได้มอมเมา แต่ครูกำลัง...”

“กำลังกดขี่ภาษาและวัฒนธรรม
ของเรา”

รอเซต่อคำพูดของผมรวดเร็ว
สู่มเสียงหนักแน่น ท่าทางเต็มไปด้วย
อารมณ์อันเป็นความรู้สึกที่เราเดือด
ผมยิ้มให้รอเซอีกครั้งหนึ่ง เป็น
การยิ้มปลอบใจตนเองด้วย

“รอเซพูดจริง”

นักเรียนหญิงคนหนึ่งพูดขึ้นทาง
หลังชั้นเรียน เมื่อบมองไปดู นูริยะกำลัง

ต้องมองมาทางผมด้วยสายตากล้าแข็ง

“รัฐบาลคดขี่ข่มเหงเรา ชาวบ้านต้องกลายเป็นโจร บางคนจำใจขึ้นเขา ทั้งที่ไม่มีความคิด - คุรเองก็เถอะ...” เธอหยุดช่วงเอาไว้แล้วพูดต่อด้วยสำเนียงหัวงอ ๆ ว่า “สอนภาษาไทยเพื่อกลืนชาติเราใช่ไหม”

“เป็นครั้งแรกที่ได้ยินคำพูดเช่นนี้” ผมพยายามทำเสียงให้มันนวล “แต่ไม่ได้หมายความว่า คำพูดนี้ผิด มันเป็นการเข้าใจที่เกิดขึ้นได้ทุกเวลา เหตุผลที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณา แม้ความจริงจะเป็นสิ่งที่ไม่ต้องพิสูจน์” มองรอบ ๆ สบตาเขาทุกคนแล้วเน้นคำพูดด้วยน้ำเสียงที่จริงจัง “ครูเชื่อว่าเธอทุกคนคงให้ออกาสแก่ความจริง”

นุรียะรีบขยับขึ้นอย่างรวดเร็ว

“เพื่ออะไร”

“เพื่อความสมบูรณ์ที่ถูกต้อง”

“ไม่จำเป็น” รอเซะลุกขึ้นยืนพูดด้วยลักษณะที่ดูดี “ความสมบูรณ์ของทุกสิ่งอยู่ในตัวของมันเอง” เขาเว้นระยะคำพูดเอาไว้หนึ่งวินาทีแล้วหันหน้าไปมองดูเพื่อนร่วมชั้นเรียน เปรยสายตากถามยั่วว่า “ทุกคน...ใช่ไหม”

“ใช่”

เสียงตอบรับดังขึ้นพร้อมกัน รอเซะนั่งลง รอยยิ้มเกรี้ยว ๆ ที่มุมปากปรากฏขึ้นชัดเจน เขาใช้สายตาทำหายกล้าแข็งมองประสานกับผมอย่างไม่ขงนหลบ

“เราตายไปแล้วก็ศพ” นุรียะพูดสอดขึ้น “ตายไปพร้อมกับถูกกล่าวหาว่าแบ่งแยกดินแดนยุติธรรมแล้วหรือทำไมครูไม่สอนความจริงนี้แก่เรา สอนความจริงที่ถูกปกปิดซี ทำไมสอนความเท็จที่เขาแสวงเปิดเผย สิ่งที่คุณสอนมันคือบทเรียนที่ตราหน้าให้เราเป็นคนทรยศต่อแผ่นดิน”

ผมเดินกลับไปกลับมาที่หน้าชั้นซ้ำ ๆ นักเรียนบางคนมองตามการเดินไปมาของผมด้วยลักษณะที่กรุ่นคิด

“นุรียะพูดน่าฟัง”

“น่าฟังแค่ไหนครู”

นุรียะย่ำ น้ำเสียงเธอกรีดลึกเข้าไปในความรู้สึก ทางเสียงเหมือนประชิดประชันอยู่ในที่แล้วย้ำด้วยคำสั้น ๆ อีกว่า

“ก็แค่นั้น”

“นุรียะ... ไม่หรอก ไม่แค่นั้น... เหตุผลน่าคิดด้วย”

รอเซะยังไม่ลดละที่จะประจัญหน้าด้วยสายตากับผม ส่วนนุรียะก้มหน้านิ่งเหมือนรอฟังคำพูดต่อไป

พวกเขาเป็นนักเรียนโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม รอเซะกำลังเรียนภาคศาสนาอยู่ชั้นแปดระดับชานาวิ อายุเขายี่สิบสองปี นุรียะเรียนชั้นเจ็ดระดับมุดตาวัชชีเตาะซี อายุเธอยี่สิบปี โรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลามเดิมเรียกว่าโรงเรียนปอเนาะเปิดสอนภาควิชาศาสนาอิสลามอย่างเดียว ต่อมาได้ยกระดับฐานะเป็นโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลาม เปิดทำการสอนทั้งภาควิชาศาสนาและภาควิชาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

แม้จะยกระดับฐานะแล้วผู้ปกครองเรียกดัดปากอยู่อย่างเดิมว่าปอเนาะ

โรงเรียนประเภทนี้ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูที่สอนภาคศาสนาทางโรงเรียนจัดหามาเอง ครูสอนศาสนาโดยมากมีความรู้ทางวิชาสามัญไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ แต่วุฒิทางศาสนาบางคนจบสูงระดับปริญญาตรี จากต่างประเทศแถบตะวันออกกลาง เช่นประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นต้น ความ

สามารถในการใช้ภาษาไทยจึงต่ำ กลายเป็นปัญหาทำให้เกิดความเข้าใจผิดและทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาไทยสำหรับครูสอนศาสนาบางคน

หลักสูตรภาคศาสนาแบ่งออกเป็นสามระดับคือ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ระดับต้น ปีหนึ่งถึงสี่ เรียกว่าอิบติดาอียะซี ระดับกลางจากปีห้าถึงเจ็ดเรียกว่ามุดตาวัชชีเตาะซี ระดับสูงจากแปดถึงสิบเรียกว่าชานาวิ ส่วนภาควิชาสามัญดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรภาควิชาสามัญ รัฐบาลส่งข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการเข้าไปช่วยสอน ในจำนวนครูเหล่านี้มีทั้งผู้นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม โรงเรียนประเภทนี้มีโต๊ะครูเป็นเจ้าของ โต๊ะครูหมายวิงบุคคลผู้เป็นทั้งเจ้าของโรงเรียน หัวหน้าครูฝ่ายศาสนา ครูสอนศาสนาและนักเรียนตลอดทั้งชาวบ้านโดยทั่วไปให้ความเคารพยำเกรงต่อโต๊ะครูเป็นพิเศษ

มีผู้หวังดีบางคนเคยเตือนผมก่อนจะมาเป็นครูในปอเนาะ

“คุณไปสอนในปอเนาะ ระวังจะเดียวเป็นการรอชีวิตไปทิ้งเปล่า ๆ เขาไม่เรียนภาษาไทย เขานิยามเองของเขาอยู่แล้ว เมื่อไรเขาเขกรู้ได้สำเร็จ โรงเรียนปอเนาะจะเป็นโรงเรียนของรัฐ เขาไม่ยอมพูดไทย พวกเราที่เข้าไปอยู่ในปอเนาะเหมือนขูดหลุมฝังศพตัวเอง เชื่อกผมซี...คุณอย่าไปดีกว่า”

เมื่อไปถึงปอเนาะวันแรก โต๊ะครูพูดให้ฟังขณะเดินชมอาคารสถานที่ของโรงเรียน

“ดีใจมากที่ครูมาสอนที่นี่ เด็ก ๆ จะได้รู้ภาษาไทย ความเข้าใจผิดทำให้เราคิดพลาดผู้ไม่ยอมเรียนภาษาไทย กลายเป็นโทษแก่ตัวเขาเอง ผมอยากเห็นเด็กเหล่านี้พูดไทยได้ อย่าทิ้งเราไปนะ ถ้าไม่เห็นแก่ผมก็ขอให้เห็นแก่เด็กด่า ๆ เหล่านี้ ผมขอร้อง อย่าทิ้งเราไป...”

คำเตือนของผู้หวังดีกับคำพูดของโตะครุทำให้สับสนเกิดความไม่แน่ใจ ความหวาดกลัวหวั่นไหวในความรู้สึกกำลังต่อสู้กับความกล้าหาญภายหลังจากที่ได้ยินคำพูดของโตะครุด้วยตนเอง

ย้อนนึกถึงเหตุการณ์ที่ก่อความวุ่นวายในดินแดนสามจังหวัดภาคใต้

ครูถูกฆ่า โรงเรียนถูกเผา ไทยพุทธถูกจับตัวเรียกค่าไถ่ ร้านค้าถูกขอกำกวมครอง สถานที่สำคัญถูกวางระเบิด โจรก่อการร้ายก่อความไม่สงบแบ่งแยกดินแดนจัดตั้งรัฐปัตตานี การสอนภาษาไทยในป่าคือการเหยียบย่ำประเพณีวัฒนธรรมและกลืนชาติด้วยการมอมเมาลัทธิไทยนิยม ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยอุดมการณ์กลายเป็นผู้เดินทางไปสู่ความตาย

ภาพแห่งความน่ากลัวล้นเข้ามาใกล้ในจินตนาการแล้วกลับลอยห่างออกไปในความรู้สึกที่หาญกล้า อุดมการณ์ ของครูมิได้เกิดขึ้นด้วยความฝันที่สวยงามเสมอไป บางครั้งกลับเกิดท่ามกลางเหตุการณ์ที่น่ากลัวยิ่งกว่าความหวาดโหดในสงคราม

ผมปล้ำต่อสู้ให้ รอเซะกับนูรียะ ระบายความในใจออกมา

ความอัดอั้นตันใจที่เกิดจากปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสะสมอยู่ในอก ถ้าได้ระบายออกมาบ้าง คงไม่ผิดอะไรกับกองไฟที่ลุกไหม้อย่างคุเหิมท่ามกลางสายฝน รอเซะพูดขึ้นอีก สำเนียงห้วน

และกระด้างอยู่เช่นเคย

“คิดดูซิครู ชาวบ้านไม่รู้ภาษาไทย พูดไทยไม่ได้ บางคนยังไม่จบชั้นประถมศึกษา การเมืองเป็นอย่างไรไม่รู้ จะแบ่งแยกดินแดนยังไง เวลาไปติดต่อบุรุษที่อำเภอเมื่อพูดไม่รู้เรื่อง ข้าราชการบนอำเภอ ก็ข่มขู่ตะคอกเหมือนไม้ไซคน ข้าราชการไม่เคยเป็นมิตรกับประชาชน”

“ไม่ว่าที่ใด ๆ ย่อมมีทั้งคนดี คนเลว” ผมอธิบายให้เขาฟัง “ข้าราชการเพียงบางคนที่ชั่วไม่ได้หมายความว่าข้าราชการทั้งหมดจะเป็นเช่นนั้นทุกคน ในปอเนาะมีข้าราชการครูทั้งไทย พุทธ และมุสลิม ข้าราชการครูไทยมุสลิมก็สอนภาษาไทยเหมือนอย่างครูเป็นไปไม่ได้ที่เขาจะสอนภาษาไทยเพื่อกลิ้นชาติของตัวเอง”

“ครูล้างสมองเรา”

นูรียะพูดขึ้นดั่งซัดเจนนักเรียนทุกคนส่งเสียงฮาลั่นและปรบมือดังสนั่น พวกเขาระหิ่ยมใจในเหตุผลคำพูดนูรียะ

“ล้างความเข้าใจผิดต่างหาก”

ผมพูดพร้อมกับกวาดสายตาไปรอบ ๆ ทุกคนมองสบตากับผมอย่างผู้ชนะ

“เราไม่เคยเข้าใจผิด ความจริงต่างหากที่กำลังถูกล้าง ครูสอนเพื่อบิดเบือนประวัติศาสตร์ ครูกำลังชักจูงให้เราเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ของตัวเอง”

“ประวัติศาสตร์เกิดขึ้นเพราะมนุษย์เป็นผู้เขียน” ผมย้ำอย่างจริงจัง “ความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นประวัติศาสตร์ที่แท้จริง อดีตเป็นเพียงเหตุการณ์ที่ผ่านมาซึ่งเรายังลืมไม่สนิท การที่เราจะหนีจากความเจ็บปวดเพื่อไปเป็นนักปฏิวัติความก้าวหน้า ถ้ายังฝังใจอยู่กับความล้มเหลวที่ถูกบันทึกไว้ด้วย

อดีต นักเรียนที่รัก... นี้ไม่ใช่ทางเดินที่ถูกต้องของนักปฏิวัติ”

“ให้รำลึกเหตุการณ์อันเป็นความขมขื่นทั้งหมดทั้งนี้รอเซะ” รอเซะพูด

ผมจึงให้เหตุผลต่อไปอีกว่า “ไม่มีผู้ใดสามารถลืมความจริงได้ การที่เรายึดประวัติศาสตร์เป็นแนวทางชีวิตไม่ได้หมายความว่าถูกต้องเสมอ เพราะประวัติศาสตร์บันทึกทั้งความจริงและเท็จ”

“เราจะต่อสู้ทุกวิถีทาง” นูรียะพูดขึ้นเสียงดัง “ครูไม่มีวันชนะความกล้าหาญที่เป็นสิ่งจะนิรันดร์ของเราได้”

“สิ่งก็คือความถูกต้องที่สมบูรณ์ ความกล้าหาญเพียงอย่างเดียว หากไร้สิ่งจะนิรันดร์ไป”

ผมให้เหตุผลด้วยน้ำเสียงเยียบขาด นูรียะหลบสายตามองลงต่ำ เพื่อนร่วมชั้นซุบซิบกันเบา ๆ แต่ค่อย ๆ เพิ่มความแฉะอึ้งไปทั่วห้อง นูรียะฉายความรู้สึกออกมาทางใบหน้าและแววตา ในที่สุดความพึงพอใจปรากฏขึ้นที่ใบหน้าเธออย่างเห็นได้ชัด ส่วนรอเซะมีท่าทางเหมือนกำลังรวบรวมความกล้าในเหตุผลที่จะยกมาต่อสู้ ความกังวลใจที่ซาลดต่อความเชื่อมั่นตัวเองปรากฏออกมาทางสีหน้าและนัยน์ตาผมเข้าใจความรู้สึกขณะนั้นของเขา

ความเข้าใจของรอเซะกับนูรียะทำให้ผมเกิดความคิดย้อนกลับไปถึงปัญหาที่ก่อความไม่สงบสุขในสามจังหวัดภาคใต้คือยะลา นราธิวาสและปัตตานี

“เราต้องชนะ ชนะให้ได้” รอเซะสอดแทรกเสียงขึ้นอีก นัยน์ตาเขาคุน

“ใช่...ต้องชนะ” ผมเสริม “ชนะด้วยตัวเอง”

“ทำไมต้องชนะด้วยตัวเอง” เสียงเขาดังเหมือนคนกำลังโกรธจัด “ชนะ

ความเลวร้ายที่คนอื่นยื่นให้ต่างหาก”

“ถูกต้อง” ผมเน้นหนักแน่น
“ก่อนที่จะชนะความเลวร้ายอื่น ๆ
ได้ ต้องชนะตัวเองก่อน ผู้สามารถชนะ
ตัวเองคือผู้กล้าหาญ เป็นวีรชนแท้”
วอเซะพูดทุกขื่นรวดเร็ว เขาจ้อง
มองสบตาผมทำท่าย

“ล้างสมองเรา ครูทำเพื่ออะไร”
เขาหยุดช่วงแล้วพูดต่ออีก “จะล้าง
ความคิดเราให้หมดเผ่าไซโหมครู”

“ไม่...นั่นไม่ใช่เหตุผล” ผมชี้แจง
“ล้างสมองพวกเราทำไม เราคือเรา
ทุกคน เราทุกคนเป็นไทยที่อาศัยอยู่บน
ผืนแผ่นดินนี้ และแผ่นดินนี้คือแผ่นดิน
ไทย”

“มอมเมาลัทธิไทยนิยม”
“ไม่จำเป็นต้องมอมเมา ไทย
ทุกคนยึดมั่นในความเป็นไทยอยู่แล้ว”

ผมกวาดสายตามองไปทั่ว ๆ ภายใน
ห้อง ทุกคนมีท่าที่อ่อนลงนอกลีขจาก
วอเซะ “เพราะคนไทยไม่ยึดมั่นลัทธิ
ไทยนิยม ไทยจึงกลายเป็นประเทศ
ด้อยพัฒนา เธอพอใจที่จะให้แผ่นดิน
แม่ของเราทุกคนถูกรอบงัดด้วยอนารยะ
ที่ล่าหลังจันหรือ”

วอเซะนั่งก้มหน้านิ่ง ความเงียบ
เกิดขึ้นแทนที่

พลันในความเงียบนั้น ความ
ทรงจำของผมกลับย้อนนึกถึงคำพูด
ของโตะครูตอนที่มาสอนในปอเนาะ
ใหม่ ๆ

“รัฐบาลปราบโจร มัวไปปราบ
โจรบนเขาไม่มีวันหมดสิ้น”

“เพราะอะไรหรือครับ โตะครู”

“โจรไม่ได้อยู่บนเขา”

“อยู่ที่ไหน”

“อยู่กับประชาชนตามหมู่บ้าน”

โตะครูพูดชัดถ้อยชัดคำ “ถ้ารัฐบาล
จะปราบโจรให้หมดต้องเข้าถึงจิตใจ

ชาวบ้าน ศึกษาความเป็นอยู่แล้วสนอง
ความต้องการของเขาให้ตรงจุด ไม่มีผู้
ใดอยากหนีเข้าไปจับเป็นจีนเขาเป็นโจร
ใคร ๆ ก็อยากอยู่อย่างมีความสุขกับ
ครอบครัว เมื่ออยู่ไม่ได้ทางดีก็สุดท้าย
ก็จะเป็นโจร”

“รู้หรือว่าใครเป็นโจร”

“รู้สิ” โตะครูรับในทันใด “โจร
ที่แท้จริงลงจากเขาออกจากป่ามาอยู่
กับชาวบ้าน ที่ใดมีความเดือดร้อน ความ
ทุกข์ยาก ความอยุติธรรม ที่นั่นมีโจร
โจรไม่ได้อยู่ในป่าหรือบนเขามันอยู่ใน
ในความคิด”

“มันอยู่ในความคิด”

ผมทบทวนคำพูดของโตะครู
ในใจ ขณะที่กำลังมุ่งงัดต่อความสับสน
ในเหตุการณ์อยู่นั้น วอเซะพูดขึ้นเหมือน
ตะโกน

“เราก็อนารยะที่ล่าหลัง ถูก
เหยียดหยาม เราพยายามต่อสู้กลับถูก
ยึดเยียดให้เป็นโจรแบ่งแยกดินแดน”

“วอเซะ...นั่นไม่ใช่ความจริง”

“กำลังจะเป็น”

“กำลังจะเป็นแสดงว่า ไม่ได้เป็น”

ผมพยายามอธิบายเหตุผลเพื่อ
ความเข้าใจที่ดี เมื่อทุกคนนิ่งเงียบจึง
พูดต่อไปว่า

“เราจะเริ่มต้นเรียนกัน”

“ไม่เรียน” วอเซะขัดขึ้นอย่าง
ฉับพลัน “ภาษาไทยไม่ใช่ภาษาเรา”

“ถูก...” ผมพูดพร้อมๆ ประ-
สานสายตากับเขา “ภาษาไทยไม่ใช่
ภาษาของคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่
เป็นของไทยทุกคน ภาษากเป็นวัฒนธรรม
สากลของมนุษยชาติ ผู้เจริญต้องมี
วัฒนธรรม ผู้มีวัฒนธรรมต้องมีและรู้
ภาษาของตนเอง”

ทั้งหมดนี้มองกันไปมา
บรรยากาศเริ่มเงียบอึดอัด เสียง

เปิดสมุดเรียนดังทรวกทรวก ไม่บรรทัด
หล่นจากโตะลงกระทบพื้นดังแป๊ก เสียง
กระซิบกระซาบเริ่มดังขึ้น ในหน้าที่
ฉาบทาด้วยความไม่พอใจซึ่งเกิดจาก
ความอึดอัดในใจที่สั่งสมมานานดู
ราวเรียบล่อย ๆ คลายความกังวลออก
มาทีละนิด แต่ลึกเข้าไปในนั้นยังมี
ความหวาดวิตกแฝงเร้นอยู่

“ครูจึงเกลียดเรารีเปล่า”

ท่าทางของนุริยะะเต็มไปด้วย
ความห้วนไหว นั่นเสียงที่ตามของ
เธอจึงเป็นความรู้สึที่สะทกสะท้าน
ผมยิ้มให้เธอแล้วตอบด้วยความจริงใจ

“ครูอยู่กับเธอด้วยความรัก
ยิ่งกว่านั้น ครูเข้าใจเธอดีทุกคน”

“ไม่มีใครพูดเช่นนั้นนานแล้ว”

“เป็นเพราะคนอื่นไม่มีโอกาส
เช่นนี้เหมือนอย่างครู”

เรายิ้มด้วยกันเป็นครั้งแรก

ความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็น
พื้นฐานแห่งสันติที่สากล แผ่นดิน
สามจังหวัดภาคใต้ซึ่งกำลังลุกเป็นไฟ
คงจะสงบลงด้วยดี ถ้าพื้นฐานแห่ง
สันติที่สากลสถิตอยู่ในดวงใจของ
ทุกคน ผมและนักเรียนทุกคนต่าง
รู้ซึ่งถึงความบริสุทธิ์ใจอย่างจริงจัง
ที่มีต่อกัน เมื่อมองสบตาจะพบความ
สัมพันธ์ที่ฝังลึกอยู่อย่างแน่นแฟ้น

“นักเรียนที่รัก...” เสียงพูด

ของผมก็ก้องในความรู้สึกของตนเอง
“ความต้องการของเราคือร่วมกัน
กันหาจุดเย็นในจุดเดือดให้พบ เมื่อ
พบแล้ว หน้าที่เราคือขยายจุดเย็น
นั้นให้กว้างใหญ่ออกไป มันเป็นจุด-
หมายที่เราต้องก้าวไปด้วยกัน”

สายตาทุกคู่ที่มองมาฉายแวว
แห่งความเด็ดเดี่ยวกล้าหาญ นี่คื
สัญลักษณ์แห่งการก้าวไปข้างหน้า
ด้วยความเชื่อมั่นที่ถูกต้องและมั่นคง